

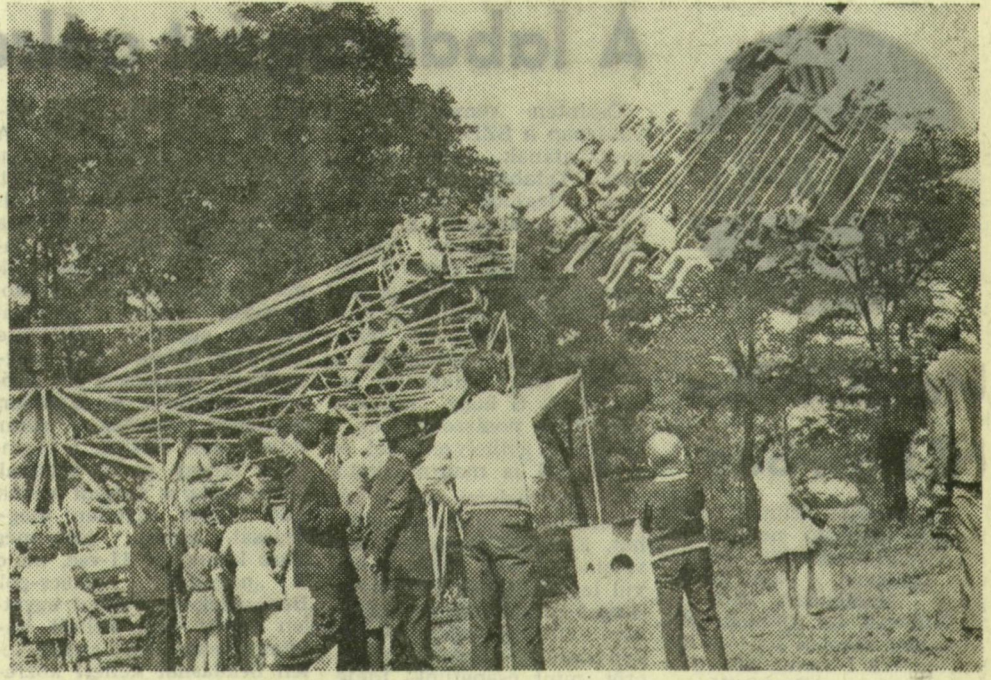
Magyar — csehszlovák külkereskedelmi tárgyalások

Kedden Budapestre érkezett a dr. Emil Misovsky külkereskedelmi miniszter-helyettes által vezetett csehszlovák külkereskedelmi delegáció. Délután a Külkereskedelmi Minisztériumban

megkezdődtek az 1973. évi árucseré-forgalmi és fizetési jegyzőkönyv megkötésére vonatkozó tárgyalások. A magyar delegációt Tordai Jenő külkereskedelmi miniszter-helyettes vezeti. (MTI)

Vízgazdálkodás

Kedden ülést tartott az Országos Vízgazdálkodási Bizottság. Megtárgyalta a vízgazdálkodás távlati műszaki-gazdasági fejlesztésének módszereiről és feltételeiről szóló tervezetet, valamint a vízminőségvédelmet és a vizek szennyezésétől való hatékonyabb megóvását célzó javaslatokat.

Céllövöldések

Mikor gyártották?

Október 21-i dátummal kaptuk azt a levelet, amelyben egy olvasónk leírja, hogy október 15-én vásárolt Tarjánban két doboz konzervet. A címke jól megtréfálta, először azért, mert a sertés májkrém felíratú konzervben vagdalt hús volt. De ami még ennél is izgalmasabb, rányomtatott: „Gyártva: 1972. november”. Csoda-e, ha olvasónk szeme elkerekedett a csodálkozástól: hogy az ördögbe vett ő olyan konzervet, amit még csak novemberben fognak gyártani? A pontosság kedvéért a gyártó cég neve: Budapesti Konzervgyár.

Exkluzív...

Tréfás levélben írta le szerkesztőségünknek Szabó Zsigmond (Jósika út 14.), amit egy Kelemen utcai papucsosműhely ajtaján látott. Ezt írták ki: „Papucsot készíték exkluzív kivitelbe”. Tehát még csak nem is kivitelben, csak egyszerűen „kivitelbe”. Az itt készített papucs tehát nem kiváló minőségű, nem választékos kivitelű, hanem egyszerűen: exkluzív. Ez a ma már nem divatos szó pedig azt jelenti, hogy zárkózott, zárt körű (például egy társaságra lehet ezt mondani). Olvasónk leírta, hogy a papucsot egyáltalán nem találta zárt körűnek, s amikor felhúzta sem érezte magát valamiféle exkluzív előkelő társaság beltárgjának. És legfeljebb az idegen a szegediek rovására is mosolyoghat...

Gázturbína próbája

Megkezdődtek hazánk első gázturbínájának üzemi próbái a kelenföldi erőműnél. A 32 megawattos teljesítményű erőműblokk rekord időben, nyolc hónap alatt készült el, és a csúcsidőben segíti majd a villamosenergia-ellátást.

A fogyasztás 40 százaléka ugyanis a reggeli és esti 3-3 óras csúcsidőszakra jut, és ez rendkívül ingadozóvá teszi a szükségletet. A csúcsgigények szintjére nem gazdaságos berendezkednie villamosenergia-iparunknak, éppen ezért gyorsan gerjedő generátorok beállítására van szükség. A hagyományos gőzerőművek a bekapcsolástól számított 3,5 óra múlva adnak csak energiát, amíg a gázerőművek már fél óra múlva. Eppen ezért a Magyar Villamosművek Tröszt a csúcsgigények kielégítésére gázturbínák beállítását mellett döntött. Az első ilyen berendezést Kelenföldön helyezik üzembe, a további kettőt pedig Inotán.

A kelenföldi első gázturbína magyar és orosz gyártóműködéssel létesül; a FIAT

cég szállította a turbínát, a Ganz-MÁVAG pedig a generátort. (MTI)

Buszokon utazva...

Nincs olyan hét, amelyiken ne érkezne panasz a közlekedés miatt, mégsem minden héten közöljük, mert úgy véljük, a sok-sok problémát enélkül is tudják a 10-es számú Volán vezetői. Mint ahogy mi is megírtuk már a lapunkban, az alapvető baj az, hogy nem tud a vállalat új kocsikat beszerezni. Ez nyilván nem vigaszt azoknak, akik naponta buszszankodnak a zsúfolt buszokon, vagy — mint Lehoczky Tibor, Tarján, 330-as épületben lakó olvasónk írta — napi bosszúság a járatok kimaradása. Ők utóbb éppen moziba nem jutottak el időben emiatt. De hasonlóképpen sok panasz érkezik a Szőregről busszal bejáróktól is. Az áldatlan helyzetben többnyire idegesek az emberek, sok a szóváltás a gépkocsivezetőkkel, s a kalauzokkal is. S mert ennek ellenkezőjéről ír Zétényi Piroška (Lenin körút 13.), örömmel olvastuk levelét arról, hogy a tarjáni buszon a sofőr milyen előzékeny volt vele és 70 évnél is idősebb testvérével, amit megköszönni szeretne lapunkban. Szívesen helyt adunk a köszönetnek, mert higgyék el, hogy nagyon nehéz munkát végeznek, akik városunk rossz útjain, és mondhatjuk, feyvelmeztelen közlekedésben dolgoznak, s emellett még az utasok idegessége, türelmetlensége az ő „munkahelyi léghőmérők”.

Olvasóinknak olyan levelet továbbítottunk a Volánhoz, amelyben autóbussz-útvonal megváltoztatását kérték. Erre kaptunk választ. Sok-sok aláírással Odessza városrész lakói küldtek egy levelet, amelyben kérik, hogy az Odessza lakótelep és Tarján között indítsanak buszjáratot, mert most igen bonyolult a csatlakozás, nagyon körülményes az egyik

lakótelepről a másikra eljutni. Amennyiben ez nem lehetséges — kérték — legalább annyit biztosítson a Volán, hogy a MÁV-igazgatósághoz közelebb legyen megálló, például úgy, ha a 40-es busz körbe menne a Széchenyi téren, és mindkét oldalon le és fel lehetne rá szállni.

A válaszban közölték a 10-es számú Volán vezetői, hogy a javaslat megfelel elképzeléseiknek, azonban 1972-ben sem volt lehetőség új autóbusszok beszerzésére, és várhatóan 1973-ra is csak kevés új buszt kap a vállalat. Az új autóbusszokat viszont a már meglévő vonalakon kell majd forgalomba állítani, hogy csökkentsék a zsúfoltságot. Vagyis pillanatnyilag hiába is szerepel terveikben az Odessza lakótelep és Tarján között indítandó új buszvonala. Leírták azt is, hogy a 40-es autóbussz a Széchenyi teret csak ideiglenesen, a Tanácsköztársaság útja—Dózsa György úti csomópont építése miatt kerül meg, ennek elkészülte után az eredeti úton közlekedik majd a 40-es busz. Addig viszont újabb megállóhely kijelölésére nincs lehetőség.

Olvasóink megkapták a válaszlevelet, de azonnal el is panaszták, hogy nem nyugtatta meg őket. Pedig, közlekedésbiztonsági okokból pillanatnyilag nincs más megoldás, a Széchenyi térre nem lehet újabb autóbussz-végállomást felállítani.

Szerkesztői üzenetek

Dr. Prágai Mihály, Szőreg (Iskola u. 2.): Kérjük, hogy jelentse az esetet a Szeged városi-járásí ügyészségnek. Pozsár János (Zászló utca 9.): a kért címet nem ismerjük. Öv. K. Ernőné: előfordul, hogy egy-egy üzletben nem kapható csirkeaprólék, vagy fél csirke, és veskedjék máskor másik boltban is megnézni.

Kiosztották a néprajzi gyűjtőpályázat díjait

Dr. Trogmayer Ottó megyei múzeumigazgató Szegeden, a TIT Kérés utcai klubjában tegnap, kedden délután adta át a Csongrád megyei tanács művelődésügyi osztálya és a Csongrád megyei múzeumok igazgatósága néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatának idei díjait.

A bíráló bizottság felnőt és ifjúsági tagozatban adta ki a díjakat. A felnőt tagozaton első díjat nyert Zöldy Pál nyugalmazott posta-forgalmi igazgató (Szeged) a század eleji topolyai parasztlelet leírását tartalmazó dolgozataiért. Második díjat nyert Szentí Tibor (Hódme-

zővásárhely) A tanya című pályamunkájáért és Papp Imre téeszttag (Szentés) három dolgozataiért. Harmadik díjat kapott Bölcskei Molnár Imre (Szentés) egy 86 éves parasztember életéről írt dolgozatával és ifj. Lele József (Tápi), aki szintén paraszti életrajz gyűjtésére vállalkozott. Negyedik díjat kapott Szigeti György művelődésügyi főelőadó (Szeged) Apátfalva lakodalmi szokásainak leírásáért. Ötödik díjjal Farkas Ferenc tanár (Hódmezővásárhely) Vászárhelyi gazdák följegyzései a XIX. században című pályamunkájáért jutalmazták. Különdíjat kapott dr. Gry-

A vásároknak számban maradt az íze. Cserepes előtt sorakozott, parádézott a falu. Sergós Takácsék felállították a sergőt, körhintát, mérték a gyerekboldogságot. Fekete, fehér falovak, hintók röpültek körbe-körbe, dobon, sárgaréz trombitán játszottak a Takács-fiúk. Csengő szól, megállt a hinta, indult a sergő. Eleiben mi hajtottuk, motor helyett. Öreg Takács kikélt a lánccal kerített részre:

— Akartok sergőzni? Tíz menet hajtás, egy menet forgás.

Akartunk. Szaladtunk a vékony létrán meztláb a tetőre. Feszültünk a rudaknak, repült a sergő.

— Gyorsabban, gyorsabban!

Nyomtuk örömmel. Hosszú lett a tíz menet, sohase akart vége szakadni. A sergőn lökdöstük egymást, lovalgolni szerettünk volna mindenáron. Nem haragudtunk öreg Takácsra.

Köszörrüléssel kereste kenyerét. Fiai munkások lettek, Bandi, a legidősebb sergős maradt. Az ötvenes években a Cigányvölgyben lakott. Nagy, sarki házat vett, elégedett.

Czékus Imre és felesége négy évtizede folytatja mesterségét. Ülősen laknak, szép családi házban. Cirkusznál ismerkedtek meg.

Czékusné: — Szegényen kezdtük, vidéki cirkusznál, sok számunk volt, légtornát, gyűrűt, táncszámot, akrobatikát csináltam, férjem légtornát és bohózatot. A vagyonunk kockacukros zacskóban el-fért. Bányavidékeken jártunk, kértünk karbidlámpát, gyerekeinknek ruhákat tartáltunk, szabadtéri előadás-

kat tartottunk, belépőjegyeket nem árultunk, tányérozunk, „demokratikus” megoldás volt. Őt gyereket szültem a vándorlásokban, ket-tő megmaradt, fiam, aki mutatónyos, Pusztamérgesen született, a többi erre-arrá, lakókocsiban, kocsmában... Baranyában kocsmát nagyteremben játszottunk, felöltöztem, hogy megyek táncolni, göröcsök szorítottak, kezdődött a szülés, térddepelt mellém a bába... Az országot bejártuk, külföldre nem jutottunk, a felszabadulás óta Szeged környékén dolgozunk.

Lakókocsiban ülünk. Hűtőszekrény, viaszosvászonnal letakart asztal, szekrény, székek, futószőnyeg, tükör a falon, mérleg, hat puska, beljebb rekamiék, televízió, rádió, Lulu, a kutya, edények, gáztűzhely, palackos gázzal főznek, bőrdöngők. Űgyesen levalasztva a lakókocsi fele — hosszában — lövöldének. Okos gondolat volt, nem építenek sátrat, kevesebb a vesződés. Hat-hónapos a szezon.

Czékus Imre:

— Privát családból való vagyok, Kiskundorozsmáról. Szüleimtől elszöktem, cirkuszosnak. A sátorban szénán alhattunk, ha perc szabad idő volt, próbáltam, lestem, loptam az öregektől; kézalás, fakiholdás, kötőtűvel szürkáltam nyakamat, tenyeremet, nyelvem engedtem leszögezni. Talajtorna, trapéz, végül eljutottam, hogy lehetett próbálnom a végtelenségig. Figyeltek rám. Feleséggemmel Veszprém-ben kerültünk egybe, 1934-ben. Kettőn adtuk műsort, perselyeztünk, gyalogoltunk faluról falura. Lovat vet-tünk, vezetgettük, másik helyen hámot, a martonvásári vásárban szererettem volna, harminc pengő volt, negyvenre mondták. Tordason sikerült. Öreg kocsin utaztunk. Mór, Bodajk, meg mertünk állni, ahol azelőtt cirkusszal három-négy este elment. Erdlígeten kilenc, Pest-környék jó volt, szeret-ték ott az artista munkát.

El-cserél-tük a cirkuszt, vagyonunkat lovaskörhintáért, váltogatták egymást; hajóhinta, lánckörhinta, lakókocsi. A háborús években katonáskodtam, utána újra-kezdtem, nehezen. Nyíregyháza és környékén. A bú-csúk nem fizetődtek ki, két lóval csépléskor hordtam a

parasztnak, szűken éltünk, eladtam a lakókocsit, vettem Ülősen portát, később lett ház. Ötvenkilencetől traktor húzza a guruló lakást. Céllövöldém maradt, ezzel zárom a kaput, többet nem építek. Nem panaszkodom, virágzik a szakma, sok a fiatal. Fiam nyolc évig dolgozott téészenben, most labdadobálóval jár.

Sok a konkurrens. Búcsú bőven van; mind jeles ün-nep, jó bevételi forrás. November 25-én, Katalinkor Rőszkén zárnak, ha a fagy hamarabb haza nem kergeti őket. Esténként hidegek már a lakókocsik.

Csigaélet. Hordják házu-kat és kenyérüket.

Kis ország, sok mutatóvá-nyos. Divatos szakma. Min-den kornak kitermelődik az igénye, és kiszolgáló sze-mélyzete.

— Miért a mostani virág-zás?

— Találkozik a falu ízlése kínálatunkkal. Nincs ámitás, látja a nép, hogy pénzért mit kaphat, ha megnyerte, hadd vigye. Más mutatóvá-nyos szakmákban? Igerget-nek, ami a kellektárhoz tar-tozik, de a beteljesüléssel, megvalósulással várni kell, megtörténik, mást csoma-golnak a vevőnek, nem amit választott.

MINDEN MUTATÓS A fiatalok — drága, de strapára alkalmas öltözékekben — Zsi-guliba vágódnak, beszédre nincs idő, szigetelőanyagot keresnek a lakókocsiba.

Színes világ. Kívülről. — Lányom privát lett, ta-karékzóvetkezetben köny-velő, nem jönne ide. Fiam velünk jár. Beleszülettek a készbe, könnyű az életük. Fiam tőkével indult, megre-mettették, kétszáz ezer forint az önállóságához, minimum Jóra fordult életünk.

Szentesre szaladnak a fia-talok. Jókezü babakészítőt találtak, vesznek tőle. Az asszonyok főznek a lakóko-csikban, díszítik a babákat, mutatósak, csillogóak legye-nek. Drágul az áru, a kíná-lat marad, mert elpártol a vendég. Méterben vásárol-nak szivacsot, hétköznapo-kon cícomázzák, készítik készletüket. Vasárnapra, vá-sárookra, búcsúkra minden mutatós legyen. Kapós. Forinttal fizetnek érte.

Sz. Lukács Imre